

ОКРЕМІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ПИТАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОГО ВИРОБНИЦТВА

Під інноваціями розуміють нову техніку, технологію, що створюються внаслідок досягнень науково-технічного прогресу. Інноваційні об'єкти використовуються в усіх галузях економіки, не виключенням з чого є й сільське господарство. Зупинимось на окремих організаційно-правових питаннях інноваційного розвитку виробництва в Україні органічної сільськогосподарської продукції та сировини.

Правові та економічні основи виробництва та обігу органічної сільськогосподарської продукції та сировини, заходи контролю та нагляду за такою діяльністю, належного функціонування ринку органічної продукції та сировини, покращення основних показників стану здоров'я населення, збереження навколишнього природного середовища, раціонального використання ґрунтів, забезпечення раціонального використання та відтворення природних ресурсів визначені Законом України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини» від 3 вересня 2013 р., № 425-VII. Виробництвом органічної продукції (сировини) визнається виробнича діяльність фізичних або юридичних осіб (у тому числі з вирощування та переробки), де під час такого виробництва виключається застосування хімічних добрив, пестицидів, генетично модифікованих організмів, консервантів тощо, та на всіх етапах виробництва (вирощування, переробки) застосовуються методи, принципи та правила, визначені цим Законом для отримання натуральної (екологічно чистої) продукції, а також збереження та відновлення природних ресурсів. Органічна продукція є наслідком сертифікованого органічного виробництва.

Названий Закон містить окремі нормативні приписи щодо запровадження інновацій до сфери органічного виробництва. Зокрема, ст. 8 Закону, що визначає повноваження центрального органу виконавчої влади, що

забезпечує формування та реалізує державну аграрну політику (Міністерства аграрної політики та продовольства України), закріплює, що до повноважень цього Міністерства у сфері виробництва та обігу органічної продукції (сировини) належить, зокрема, створення наукових парків для трансферу інновацій від практики до науки.

Відносини щодо створення та функціонування наукових парків в Україні регламентовані Законом України «Про наукові парки» від 25 червня 2009 р., № 1563-VI, згідно якого таким парком вважається юридична особа, що створюється з ініціативи вищого навчального закладу та (або) наукової установи шляхом об'єднання внесків засновників для організації, координації, контролю процесу розроблення і виконання проектів наукового парку. Основними функціями наукового парку, серед іншого, є створення нових видів інноваційного продукту, здійснення заходів щодо їх комерціалізації, організація та забезпечення виробництва наукоємної, конкурентоспроможної на внутрішніх і зовнішніх ринках інноваційної продукції, інформаційно-методичне, правове та консалтингове забезпечення засновників і партнерів наукового парку, надання патентно-ліцензійної допомоги та ін.

Відповідно до наведених актів законодавства в Україні створено наукові парки різних напрямків діяльності. Виконання функцій трансферу нових технологій в сільське господарство, зокрема, у виробництво органічної сільськогосподарської продукції та сировини, може бути покладено на створений Національним університетом біоресурсів і природокористування України Науковий парк «Стале природокористування та якість життя». Зазначений університет відомий своїми науковими розробками в галузі сільського господарства, у тому числі і в сфері органічного виробництва, не лише в Україні, а й далеко за її межами. Науковий парк «Стале природокористування та якість життя» якраз і покликаний забезпечувати впровадження у виробництво наукових розробок вчених названого університету, співпрацювати з провідними науковими і навчальними установами інших країн, вести спільні проекти, що мають на меті поширювати практику ведення агропромислового виробництва згідно із стандартами якості

та безпеки продукції та ін. Іншим словами, у Міністерства аграрної політики та продовольства України немає потреби у створенні окремого наукового парку для розвитку органічного виробництва. Це завдання цілком спроможний виконати Науковий парк «Стале природокористування та якість життя» Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Підсумовуючи викладене зазначимо, що наукові парки є важливими інституціями національної інноваційної системи. Держава має всебічно заохочувати й підтримувати їх створення та функціонування, адже саме вони є своєрідними провідниками між наукою та реальним сектором економіки, у тому числі і щодо організації виробництва органічної сільськогосподарської продукції та сировини.

Уркевич Віталій Юрійович – професор кафедри земельного та аграрного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, провідний науковий співробітник НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України, доктор юридичних наук, доцент